

Савчук С. С.

студент

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

м. Київ, Україна

Білошапка Т. В.

студент

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

м. Київ, Україна

ПОХОЛОДАННЯ СТОСУНКІВ МІЖ КАЗАХСТАНОМ ТА РОСІЄЮ ЯК НАСЛІДОК ІНВЕСТИЦІЙ КИТАЮ

Складно відкидати залежність фактору інвестицій у певну державу з-за кордону та її політичного курсу. Таким чином, Казахстан, як колишній член СРСР та теперішній ОДКБ, тримав тісні стосунки із російською федерацією, проте останнім часом їхні відносини стали погіршуватись.

Недавнім апогеєм цього стала заява президента Токаєва про невизнання днр та лнр, справедливо назвавши їх квазі-державами [1].

Водночас прослідковується збільшення партнерства між цією країною та Китаєм. Серед країн центральної Азії, саме Казахстан отримує найбільше валових інвестицій з КНР (рис. 1) [2].

Рис. 1

Джерело: New Mandala

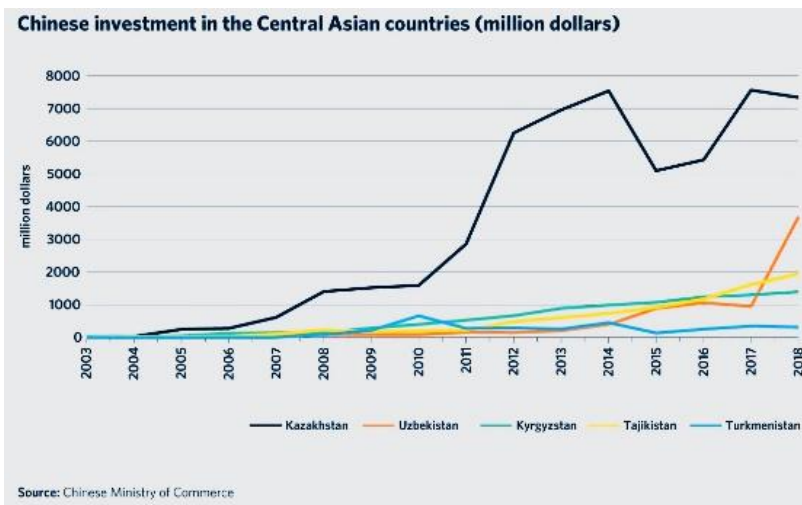

Рис. 2

Джерело: Statista

При чому половина цих інвестицій вливається у нафтогазову промисловість [4]. Таким чином якщо поглянути на PetroKazakhstan, компанію що займається видобутком цих корисних копалин, їх переробкою та реалізацією, то найбільшим її акціонером виявиться китайське підприємство CNPC E&D (володіє 67%) [3].

Китайське форсоване зростання останніх десятиліть змушує його шукати нафту й газ поза межами своїх кордонів через відсутність на своїй території легкодоступних та розвіданих джерел. А так як північний її сусід показує свою ненадійність у всіх аспектах, то і доводиться вдаватись у диверсифікацію, а Казахстан є близьким партнером із сильним деспотичним режимом, що показав свою стійкість після подій у січні.

Крім того, масштабні китайські інвестиції в природні ресурси Казахстану протягом останнього десятиліття супроводжувалися великими зусиллями Китаю в сферах логістики та торгівлі, в основному в рамках його флагманської ініціативи «Один пояс, один шлях» (BRI) [5].

Посилює цей ефект і розходження бачення ролі Казахстану між росією та Китаєм. Адже: «Обидві регіональні сили (рф та КНР) хочуть бачити стабільний Казахстан, і грають вони на різних полях: Москва співпрацює з Казахстаном у питаннях безпеки та політики, а Китай загалом відіграє фінансову та економічну роль» [5].

І що найцікавіше, часто Китай здійснює інвестиційні проекти, пов'язані із інфраструктурою на борговій основі у вигляді позик. Але

серед країн, які мають частку боргу Китаю, Казахстан фігурує не на перших місцях (рис. 2) [6]. Що свідчить лише про побудову саме партнерських стосунків.

Тому ми бачимо, чітку кореляцію політичного курсу Казахстану та інвестицій здійснених КНР у нього. А наскільки далеко дійде похолодання стосунків із росією ще доведеться побачити.

Список використаних джерел:

1. Токаєв у присутності Путіна заявив, що Казахстан не визнає «ДНР» і «ЛНР». *Радіо Свобода*. 2022. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-tokayev-kazakhstan-dnr-lnr/31903417.html>.
2. Goh E., Nan L. Chinese Investment in Southeast Asia, 2005–2019: Patterns and Significance. *Newmandala*. 2021. URL: <https://www.newmandala.org/chinese-investment-in-southeast-asia-2005-2019-patterns-and-significance/>.
3. 2020 Performance Results. *Petrokazakhstan*. 2020. URL: <https://www.petrokazakhstan.kz/eng/>.
4. Simonov E. Kazakhstan government publishes list of 55 projects with Chinese investments. *Business-humanrights*. 2019. URL: <https://www.business-humanrights.org/en/latest-news/kazakhstan-government-publishes-list-of-55-projects-with-chinese-investments-2/>.
5. Goldstein E. China's Kazakhstan Gambit. *Harvard*. 2022. URL: <https://hir.harvard.edu/chinas-kazakhstan-gambit/>.
6. Buchholz K. The Countries Most in Debt to China. *Statista*. 2022. URL: <https://www.statista.com/chart/19642/external-loan-debt-to-china-by-country/>.